

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Управління розвитком експортного потенціалу підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.02,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Сухаренко М.С.

Керівник: к.е.н., доц. Вовк В.А.

Рецензент: д-р техн.наук, проф. Курпа Л.В.

Харків – 2015 рік

РЕФЕРАТ

Розвиток експортних можливостей українських підприємств у сучасних умовах господарювання є одним з пріоритетних напрямів їх діяльності, оскільки саме виробництво експортної продукції та її успішна реалізація дозволяють вітчизняним товаровиробникам вийти на якісно новий рівень функціонування та підвищити ефективність своєї діяльності. В той же час розвиток експортного потенціалу підприємства неможливий поза створенням системи управління. Система управління розвитком експортного потенціалу підприємства повинна стати інструментом активізації його наявних і потенційних конкурентних переваг, засобом сприяння його виходу на шлях стабільного і прискореного якісного економічного розвитку. Якщо підприємство обрало експортоорієнтовану модель розвитку, то управління цим розвитком, має забезпечити йому нові ринки і можливості щодо збільшення обсягів експорту. Але, в даний час, на жаль цього не відбувається. В Україні вирішення проблеми на мікрорівні в кращому випадку пов'язане з формуванням якісної структури експортного потенціалу промислового підприємства.

Отже, актуальність теми дипломної роботи полягає у доцільності та необхідності удосконалення інструментів і механізмів управління експортним потенціалом, у вирішенні проблем з якими стикаються промислові підприємства, здійснюючи міжнародну економічну діяльність. У науковій літературі велику увагу приділено макроекономічним і регіональним аспектам розвитку експортного потенціалу України, галузевим проблемам управління експортом такими науковцями як Б.А. Райзберг, Ф. Беккерель, І.Л. Акуліч, Р. Ф. Котлер, К.Л. Келлер, серед вітчизняних науковців даним питанням займалися Л.М.Івашова, К.О Конченко, Є.В. Волкодавова та інші. Незважаючи на велику кількість наукових праць і значні досягнення в теорії та практиці розвитку експортного потенціалу підприємств, є частина питань, які залишаються постійним об'єктом дискусій. До них належать загальні, вихідні положення (принципи) розвитку експортного потенціалу підприємств. Нечіткість їх

ідентифікації і механізмів реалізації є причиною проблематичності розвитку експортного потенціалу на усіх рівнях управління розвитком експортного потенціалу вітчизняних промислових підприємств. Дані обставини визначили вибір теми дослідження, його мету і завдання.

Мета дипломної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробленні практичних рекомендацій щодо підвищення якості управління експортним потенціалом підприємства в умовах подальшого розвитку і удосконалення механізмів та інструментів стимулювання експорту підприємства. У відповідності до поставленої мети у роботі було поставлено і вирішено такі задачі:

дослідити сутність поняття «експортний потенціал підприємства» та проаналізувати існуючі підходи до визначення цієї економічної категорії;

виявити особливості та етапи управління розвитком експортного потенціалу підприємства та виявити основні проблемні аспекти його реалізації;

здійснити аналіз економічної, фінансової та експортної діяльності ПАТ «Завод «Південкабель»;

визначити механізм управління розвитком експортної діяльності підприємства;

розробити методику оцінки експортного потенціалу підприємства та апробувати її на прикладі ПАТ «Завод «Південкабель»;

представити рекомендації, щодо удосконалення системи управління розвитком експортного потенціалу з метою підвищення ефективності її реалізації;

Об'єкт дослідження - процес управління розвитком експортного потенціалу підприємства.

Предмет дослідження - теоретичні положення та методичні підходи щодо управління розвитком експортного потенціалу підприємства.

Методи дослідження. Теоретичною та методичною основою дипломної роботи є фундаментальні положення загальної економічної теорії, дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених з питань розвитку експортного потенціалу

підприємства, нормативно-правові акти державних органів влади. Джерелом аналітичної інформації є матеріали первинного обліку і статистичної звітності підприємства ПАТ «Завод «Південкабель».

З метою досягнення поставленої мети та завдань були використані загальнонаукові методи дослідження: індукції, дедукції, узагальнення – для уточнення сутності понять «експортний потенціал підприємства» і «розвиток експортного потенціалу підприємства», а також факторів, які впливають на його розвиток; кількісного і якісного аналізу – при розгляді фінансово-господарської діяльності, метод порівнянь – для удосконалення методів оцінювання розвитку експортного потенціалу підприємств, формування системи розвитку експортного потенціалу, системно-структурний аналіз (систематизація підходів щодо вирішення проблеми ефективності політики сприяння експортній діяльності), а також метод експертних оцінок – при аналізі експортного потенціалу підприємства.

АННОТАЦІЯ

Сухаренко М.С. Управління розвитком експортного потенціалу підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні положення та методичні підходи щодо управління розвитком експортного потенціалу підприємства. У роботі досліджено фактори та етапи формування експортного потенціалу підприємства, методичні підходи і методи його оцінки та обґрунтування вибору стратегії управління розвитком експортного потенціалу підприємства.

Запропоновано заходи щодо підвищення експортного потенціалу підприємства та був рекомендований ринок здійснення експортної діяльності і запропонована стратегія її здійснення.

Ключові слова: експортний потенціал, розвиток експортного потенціалу, оцінка, управління розвитком, експортна стратегія.

АННОТАЦИЯ

Сухаренко М.С. Управление развитием экспортного потенциала предприятия.

Предметом исследования являются теоретические основы и методико-прикладные положения по управлению развитием экспортного потенциала предприятия. В работе исследованы факторы и этапы формирования экспортного потенциала предприятия, методические подходы и методы его оценки и обоснования выбора стратегии управления развитием экспортного потенциала предприятия.

Предложены меры по повышению экспортного потенциала предприятия и рекомендован рынок осуществления экспортной деятельности, а также предложена стратегия ее осуществления.

Ключевые слова: экспортный потенциал, развитие экспортного потенциала, оценка, управление развитием, экспортная стратегия.

ANNOTATION

S. M. Sukharenko. Management of the export potential of the company.

The object of the study is theoretical principles and methodological approaches to the management of the development of the export potential of the company. Here the author studies the factors and stages of formation of export potential of the company, methodological approaches and methods of evaluation and justification of choice strategy of development of export potential of the company.

In this work the author proposed measures to enhance the export potential of the enterprise and recommended by the market implementation of export activities and proposed a strategy for its implementation.

Key words: export potential, export potential development, assessment, management development, export strategy.